

Az amerikai és a nyugatnémet (szárazföldi csapatokhoz tartozó) zászlóaljok és dandárok hadtápjai struktúrájának átalakításáról

Csabai György őrnagy

1. Az amerikai zászlóalj- és dandárhadtájak struktúrája

Ma már előttünk is jól ismert, hogy az Egyesült Államok Európában állomásozó szárazföldi csapatainál 1986-ban - a „STRUKTÚRA-86” programnak megfelelően - átszervezéseket hajtanak végre.

Az átszervezéssel többek között az is a céljuk, hogy fokozzák a szárazföldi csapatok csapás-mérőképességét, mobilitását, egyszóval növeljék a harci lehetőségüket.

Az USA katonai vezetése kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a megnövelt képességgel rendelkező szárazföldi csapatok a várható feladatokkal megbirkózó hadtápszervekkel, hadtápbiztosítási elvekkel és eljárásokkal is rendelkezzenek, már az új harci szervezetek létrehozása alkalmával.

Így a munkálatok során újra meghatározták a hadtápbiztosítás fogalmát.

A hadtápbiztosítás: az ellátást, a szállítást, a javítást, az igazgatást, az egyházi szolgálatot, a polgári munkát, a pénzügyet, a polgári-katonai együttműködést és az egészségügyi biztosítást foglalja (kilenc területet) magába.

Az anyagi eszközöket pedig *tíz ellátási osztályba* sorolták. Az anyagi biztosítás folyamán kettő fő módszert terveznek alkalmazni, így az alárendelteknek történő anyagkiadást, valamint a különböző szintű ellátó és átrakó pontokon történő szétosztást.

Az anyagi eszközök utanszállítása tekintetében az anyagi eszközöket a hadosztály kiszállítja a dandárok részére, a zászlóaljok pedig vételeznek és a századok részére ismét kiszállítanak. Ebben a megoldásban a lényeg az, hogy a harcoló alegységek, vagyis a századok minden felesleges tevékenységtől mentesítésre kerüljenek.

A zászlóaljaknál (gépesített, páncélos stb.) a hadtáp átszervezésére jellemző, hogy azok törzsszázadaiba:

- egy ellátó;
- egy javító és
- egy egészségügyi szakasz

került rendszeresítésre. *Így a gépesített zászlóalj hadtápjá 146 főt (18-110-18) foglal magába. A páncélos zászlóalj hadtápjá pedig 188 főből (65-98-25) áll.*

- Az ellátó szakasz:*
- egy vezetési csoportból;
 - egy szállító csoportból;
 - egy üzemanyag csoportból és
 - négy-öt ellátó csoportból áll.

Az egészségügyi szakasz vezetési csoportra és egészségügyi csoportra oszlik.

A javító szakaszjavító, ellenőrző és vontató szekciókból, illetve csoportból tevődik össze.

A hadtáp biztosításáért a felelősség úgy oszlik meg, hogy a G-4-es tiszt felel az ellátásért és szállításért, a technikai tiszt a javításért és vontatásért, az egészségügyi tiszt pedig az egészségügyi biztosításért. A fenti három fő egyben a zászlóaljparancsnok helyettese is, az állománytábla szerint.

A *dandárokra* az a jellemző, hogy általában nem rendelkeznek hadtápalegységekkel.

A dandár hadtápbiztosítására a hadosztálytól – harcban egy ellátó zászlóaljat (457 vagy 458 fős) adhatnak át, a dandár megalakulásakor.

Ez az ellátó zászlóalj:

- törzset és törzsszakaszt (37 főt);
- ellátó századot (76 főt);
- javító századot (267 vagy 295 főt) és
- egészségügyi századot (77 főt) foglal magába.

Az ellátó zászlóalj a *dandár hadtápkörletben*.

- ellátó;
- lőszerátrakó és
- javítópontot, valamint
- a dandársegélyhelyet,

a zászlóalj körletben pedig dandár előretolt hadtáp elemeit képes berendezni, fenntartani és működtetni, a folyamatos ellátás érdekében.

2. A nyugatnémet zászlóalj- és dandárbadtápok struktúrája

A nyugatnémet tábori-szárazföldi csapatok hadtápbiztosítással kapcsolatos elvi és gyakorlati kérdéseit 1983-ban pontosították. Akkor tisztázták az NSZK területén állomásozó NATO-kontingensek és nyugatnémet tábori-szárazföldi és a területiális csapatok hadtápbiztosításának elvi és gyakorlati kérdéseit is.

Így a hadtápbiztosítás magába foglalja:

1. az anyagi-technikai biztosítást (a technikai és az ún. gazdasági anyagokkal való ellátást);
2. az egészségügyi biztosítást és
3. a katonai szállítás vezetését.

Az összes anyagi eszközt csak *öt ellátási osztályba* sorolták. Így például az első ellátási csoportba az élelem és az ivóvíz; a másodikba a fegyverzet és technika; a harmadikba az üzem- és kenőanyag; a negyedikbe az egyéb anyagok; az ötödikbe a lőszer és a vegyi harcanyagok tartoznak.

Az anyagi biztosításban alapelvnek azt tartják, hogy a dandárok vételeznek a hadosztálytól, a zászlóaljak pedig a dandároktól. Az előjáró által történő kiszállítást csak kivételes esetben tervezik alkalmazni.

A zászlóalj- (gépestett, páncélos stb.) hadtápok állományába:

- ellátó;
- javító és
- egészségügyi csoportok tartoznak.

A dandárbadtápok állománya:

- ellátószázadból;
- javítószázadból és
- egészségügyi századból áll.

A fenti századok:

- a dandár ellátópontot;
- a dandár tábori javítópontot;
- és a dandár fő segélyhelyet rendezik be és működtetik.

✱

Összegezett következtetésképp megállapítható, hogy:

1. a NATO tagországi fegyveres erőinél, így többek között az amerikai és a nyugatnémet szárazföldi csapatoknál is intenzív munkát folytatnak azért, hogy azok hadtápjá feleljen meg a rugalmas ellátás, a légi-földi harc (hadművelet) elvének és más koncepcióknak;

2. a hadtáp fejlesztése nagy mértékben követi a megnövelt harci ütoerővel felállításra kerülő csapatokat;

3. azonban valamennyi NATO-tagország fegyveres erői hadtápjainál még nem fejeződött be a hadtápstruktúra teljes átalakítása, melyre jellemző, hogy nem a hadtápbiztosítási rendszer egészét, hanem csak néhány tagozatot fognak át;

4. továbbra is meglehetősen „részös” problémákat okozhat a hadtápbiztosítás elméletében és gyakorlatában fellelhető számtalan eltérések, az átfedések, az egységesítések és a szabványosítások ellenére is. Hiszen a NATO-parancsnokságokon és a - törzsekben - például az alábbi fogalmat használják a hadtápbiztosítás meghatározására. A *hadtápbiztosítás magába foglalja:*

a) a *logisztikai támogatást* (a Logistic Assistance-t, vagyis az anyagi-technikai és az egészségügyi biztosítást a hadtestekig bezárólag);

b) a *NATO nemzeti kontingensek, vagy az egyes haderőnemek ellátásának rendjét* (Cross Assistance-t);

c) és a *hadtápegységműködés kérdéskörét az egyes NATO-államok (tizenhat) között.* (a Logistic Cooperation-t), a haderőnemek támogatása érdekében. Ezeket a bilaterális - kétoldalú - szerződésekben határozzák meg, írják elő;

5. és a szárazföldi csapatok - beleértve a hadtápjait is - átszervezése, az új harci és hadtáptechnika előállítás és rendszerbe állítása a „megugrott” árak miatt egyre jobban megkövetelik a NATO-országok nemzetgazdaságainak militarizálását.